

2014

JAARVERSLAG

ART-S-COOL

Stichting Art-S-Cool
www.art-s-cool.nl | info@art-s-cool.nl | +31 (0)6 83 57 68 66
Postadres: Valkenboskade 77 2563 GP Den Haag | Bezoekadres: Ferdinand Bolstraat 33 2525 XH Den Haag
KvK 51971127

Voorwoord jaarverslag 2014

Midden in de Schilderswijk, op de eerste etage in een voormalig schoolgebouw, is het thuisfront van Art-S-Cool, de Kunstschool uit de Haagse Schilderswijk.

Daar, in het lesatelier, te midden van schildersezels, kratten met verzamelde materialen, kasten met verf, klei, papier en kunstenaarsboeken, een muur vol met werken van kinderen en een klein koffiehokje, is de broedplaats van de kunstenaars en vormgevers van het Art-S-Cool collectief. Met elkaar wordt het Art-S-Cool beleid bepaald, kunstprogramma's bedacht, sociaal artistieke projecten ontwikkeld, en gereflekteerd over onszelf in relatie tot de kinderen in de Schilderswijk.

In onze ambities worden we ondersteund door een bestuur, die de liefde voor kunst en de aandacht voor onze doelgroepen deelt.

In dit jaarverslag presenteert Art-S-Cool het bijzondere jaar 2014, het derde jaar dat de stichting bestaat. In de drie jaar zijn onze contacten in de wijk vergroot en verdiept en hebben we een bereik van tweeduizend participanten van jong tot volwassen, die deelnemen aan onze kunstactiviteiten. Scholen, bewoners en organisaties weten Art-S-Cool te vinden, en ook andersom zijn we actief in het aangaan van nieuwe relaties. Zo zijn er nieuwe samenwerkingen ontstaan met bewonersvereniging De Paraplu, buurthuis SamSam, CultuurSchakel, stichting Masterclass Jong Talent, Van Ostadeschool, Jan van Nassausschool en de Al Qoebaschool.

2014 was een pittig jaar voor de Schilderswijk: in maart riep Wilders kiezers op om voor minder Marokkanen in ons land te kiezen. In de Schilderswijk is 23% van Marokkaanse afkomst. In de zomermaanden vonden zowel demonstraties plaats door moslim extremisten voor Palestina en IS als een tegen demonstratie van Pro Patria, waar rechts-extremisten meeliepen. Met het project en de tentoonstelling 'Later als ik groot ben' in GEMAK, het posterproject BLIJ MET JOU!, en het project 'Schilderswijk Catwalk' tijdens het Schilderswijkfestival heeft Art-S-Cool meer dan tweehonderd kinderen uit de Schilderswijk en Transvaal een duwtje in de rug gegeven. Of, zoals dagblad Trouw op 28 september verwoordde:

“Tegen alle negatieve berichtgeving in vecht een groep kunstenaars in de Haagse Schilderswijk voor een beter imago van hun wijk. De kinderen hebben de toekomst, zeggen ze, en daarom moet bij hen de kiem worden gelegd om weer positiviteit in de wijk te brengen. En dat lijkt de kunstenaars van Art-S-Cool goed af te gaan.”

Een kunstschool initiëren in de Schilderswijk is een flinke uitdaging. Het vraagt een enorme inzet om te groeien tot een duurzame culturele partner in de wijk en in Den Haag. Het collectief heeft samen met het bestuur de schouders eronder gezet en eigen tijd geïnvesteert in ontwikkeling. Met de steun van het Fonds Stimulering Cultureel Ondernemerschap heeft Art-S-Cool een kwartiermaker kunnen aantrekken om een business case op te stellen en het collectief in de eerste fase van uitvoering hiervan te begeleiden.

Art-s-cool is ook ondersteund door Stadsdeel Centrum, gemeente Den Haag. Zes van onze participatieprojecten konden we daardoor uitvoeren. Het project Verbeter de wereld.. begin bij je wijk is mede ondersteund door het Jeugdvakantieloket en tentoonstelling Later als ik groot ben in GEMAK vond plaats dankzij crowdfunding Voor de Kunst.

We bedanken onze vrienden van het eerste uur, Nol Breebaart en Willem Giezeman van het Stagehuis Schilderswijk ook dit jaar weer voor alle hulp en ondersteuning en onze partnerscholen en wijk organisaties voor de mooie samenwerkingen.

Maar onze grootste dank gaat uit naar de kinderen en hun ouders voor weer een fantastisch jaar van beeldende rijkdom!

Namens het collectief van Art-S-Cool,

Laura van Eeden
Directeur

Inhoudsopgave Jaarverslag Art-S-Cool

Voorwoord

I. Het kunstonderwijs van Art-S-Cool

1.1.Kunstklas VSD en bereik	6
1.2 Kunstklas LKP en bereik	6
1.3 Kunstklas Moeders en bereik	7
1.4 Kunstklas Jonge kind en ouders en bereik	8
1.5 Schoolprojecten en bereik	9
1.6 Masterclass Jong Talent en bereik	10
1.7 Overige schoolactiviteiten en bereik	11
1.8 Totaal bereik kunstonderwijs Art-S-Cool 2014	11

II. Kunstparticipatie in de wijk

2.1 Tentoonstelling en fotoboek 'Later als ik groot ben' en bereik	12
2.2 Verbeter de Wereld...begin bij je wijk en bereik	13
2.3 Verhuizingsfeestje en bereik	15
2.4 Kinderfeest Jacob van Campenplein en bereik	15
2.5 Wednesday Art-S-Cool en bereik	16
2.6 Schilderswijk Catwalk en bereik	17
2.7 Blij met jou! en bereik	18
2.8. Overige participatie en bereik	19
2.9 Totaal bereik participatie in de wijk	19

III. Totaal bereik Art-S-Cool 2014

IV. Het jaar van het collectief Art-S-Cool

4.1 De kunstenaars van Art-S-Cool	20
4.2 Activiteiten collectief	20
4.3 Overleg	21
4.4 Studiedag	21

V. Samenwerkingspartners en overleggen

5.1 Cultuuronderwijs op zijn Haags	22
------------------------------------	----

5.2 FeBo	22
5.3 Bezoek	22
5.4. Samenwerkingspartners	22

VI. Bestuursverslag

Colofon jaarverslag

I. Het kunstonderwijs van Art-S-Cool

1.1. Kunstklas VSD

Speciaal voor de VSD (Verlengde School Dag) is er het programma 'De Kunstklas' voor de groepen 1/2, 3/4, 5/6 en 7/8 waarin kinderen in een traject van 10 bijeenkomsten kennismaken met kunst. De lessen van 90 minuten vinden na schooltijd plaats op locatie van de school of in het lesatelier van Art-S-Cool. De school bekostigt het programma vanuit de VSD-middelen van de gemeente. De kinderen geven zich vrijwillig op voor de cursus. Er is voor de ouders geen kosten aan verbonden, alleen het goedkeuren van het volgen van de gehele cursus (deelname- plicht).

Onderdelen van de kunstklas zijn:
Oefenen in verschillende materialen, beeldende disciplines en technieken
Kennismaken met kunst en kunstenaars
In overleg met school een excursie naar een atelier van een kunstenaar of een interessante tentoonstelling en/of een masterclass van een gastkunstenaar, vormgever of ontwerper
Feestelijke expositie voor ouders en school
Een Art-S-Cool certificaat

Bereik 2014 Kunstklas VSD

	uren	kinderen	Kunstenaar	Excursie/gastdocent
Kunstklas Onze Wereld groep 4	15	13	Paul Bruijninckx	Gemak
Kunstklas Onze Wereld groep 7	15	12	Leontine Lieferring	Keramische werkplaats/ Ingrid Mol
Kunstklas Onze Wereld groep 3	15	12	Paul Bruijninckx	Kunstenaar Melissa Cruz
Kunstklas Van Ostade groep 5/6	13,5	12	Paul Bruijninckx	Gemak
Kunstklas Van Ostade groep 7/8	13,5	12	Alfred Beekenkamp	Kinderboerderij dieren tekenen
Kunstklas Van Ostade groep 5/6	13,5	12	Paul Bruijninckx	
Kunstklas Van Ostade groep 7/8	13,5	12	Alfred Beekenkamp	Gemak
Kunstklas Van Ostade groep 5/6	13,5	12	Paul Bruijninckx	
Kunstklas Van Ostade groep 7/8	13,5	12	Alfred Beekenkamp	
Kunstklas Van Ostade groep 5/6	15	10	Angelique Josten	
Kunstklas Van Ostade groep 7/8	15	10	Alfred Beekenkamp	
Kunstklas Springbok groep 3/4	15	15	Leontine Lieferring	Modeontwerpster Layla Kuhnen
Totaal uren	171			
Totaal unieke kinderen	144			
Totaal bezoekers tentoonstellingen	50			
Totaal deelnemerscontacturen	24.624	(uren x kind)		

1.2 Kunstklas LKP

Naast Kunstklassen VSD zijn er Kunstklassen binnen de LKP (LeerKansenProfiel). Hierbij is het kunstonderwijs een vast onderdeel van het onderwijs curriculum van de LKP-school. Kinderen krijgen wekelijks 60 tot 90 minuten kunstles. Art-S-Cool werkt samen met twee LKP-scholen: De Buutplaats en de Jan van Nassauschool. De kunstdocenten verzorgen het kunstonderwijs aan de onderbouw. De lessen sluiten aan op de Kerndoelen Kunstzinnige Orientatie. De thema's en woorden uit de Voorschoolmethode 'Piramide' vormen de uitgangspunten voor de kunstlessen.

Het jaarprogramma wordt op maat van de school en op niveau van de leerlingen ontwikkeld met als doel:

Het eigen beeldend vermogen ontwikkelen en daarnaast:

- Ervaringen opdoen met verschillende materialen
- Het aanleren van verschillende technieken
- Leren samenwerken
- Vertrouwen krijgen in eigen kunnen
- Uitbreiden woordenschat

Bereik 2014 Kunstklas LKP

	uren	kinderen	kunstenaar
Kunstklas Buutplaats 2A	31,5	12	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 2B	31,5	12	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 2C	31,5	16	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 3	31,5	20	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 2D	31,5	10	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 2B	22,5	9	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 2C-1	18	10	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 3 -1	19,5	13	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats D	19,5	14	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats 3-2	21	13	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Buutplaats C-2	21	9	Gerjanne van Zuilen
Kunstklas Jan van Nassau 2A	19,5	23	Leontine Lieffering
Kunstklas Jan van Nassau 2B	19,5	23	Leontine Lieffering
Kunstklas Jan van Nassau 2C	19,5	23	Leontine Lieffering
Kunstklas Jan van Nassau 3	19,5	23	Leontine Lieffering

Totaal uren	331	
Totaal unieke kinderen	230	
Totaal deelnemerscontacturen	76.130	(uren x kind)

1.3 Kunstklas Moeders

Veel scholen in de Schilderswijk en Transvaal vinden het belangrijk dat moeders tijd nemen om zichzelf te ontplooiën. Daarmee geven ze ook een inspirerend voorbeeld aan hun kinderen.

In het kunstprogramma 'Kunstklas Moeders' wordt ervaren hoe bijzonder het is om zelf iets te maken en daar trots op te zijn. Nadruk bij deze lessen ligt op toegepaste kunst, eigen culturele achtergrond en kunst maken voor het gezin. Zo wordt er onder meer een mozaïek gemaakt, een prentenboekje voor hun kind geïllustreerd en geschreven en schalen geboetseerd.

Ook nodigt Art-S-Cool een gastkunstenaar met een niet-westerse achtergrond uit om een Masterclass schilderen te geven en te vertellen over haar beroep en kunstdiscipline. Er zijn ook diverse excursies naar musea georganiseerd. De Kunstklas Moeders wordt afgesloten met een presentatie in de school.

Het doel van de cursus Kunstklas Moeders is:

- kennis van kunst in het algemeen;
- zelfontplooiing d.m.v. actieve kunstparticipatie;
- inspiratie om ook thuis creatieve activiteiten te gaan doen.

Bereik Kunstklas Moeders

	uren	moeders	kunstenaar	excursie/gastdocent
Kunstklas K. Beatrix moeders	22,5	12	Els Pak	Gemeentemuseum
Kunstklas K. Beatrix moeders	15	15	Els Pak	Kunstenaar Gonul Albayrak
Kunstklas P. Kruger moeders	19,5	15	Ellen Rodenberg	Gemeentemuseum
Kunstklas P. Kruger moeders	3	10	Ellen Rodenberg	Mauritshuis
Kunstklas Buutplaats moeders	15	18	Natascha Van Nooijen Kooij	Gemeentemuseum
Kunstklas Al Qoeba moeders	15	16	Ellen Rodenberg	
Kunstklas Al Qoeba moeders	15	16	Ellen Rodenberg	
Totaal uren	105			
Totaal unieke moeders	102			
Totaal bezoekers tentoonstelling	100			
Totaal deelnemerscontacturen	10.710	(uren x moeder)		

1.4 Kunstklas Jonge Kind en Ouders

Voor peuters, kleuters uit de Voorschool (2,5 - 6 jaar) en hun ouders heeft Art-S-Cool een speciaal kunstprogramma ontwikkeld. Doel van dit programma is om de creatieve en zintuiglijke ontwikkeling van het jonge kind te stimuleren en ouders bewust te maken van het belang hiervan.

De activiteiten zijn gericht op creativiteit, ontdekking, spel en plezier. Het uitgangspunt is dan ook het proces en niet het resultaat.

Tijdens het creatief werken, gaan de kinderen en ouders aan de slag met materialen, die door de kunstenaars van ASC geïntroduceerd worden. De materialen zijn uitnodigend en voor

veel creatief werk en spel bruikbaar. Veel materialen zijn thuis voorradig zoals een krant, doos, bekertjes, touw of eenvoudig verkrijgbaar zoals waterverf, krijt, kleurpotlood, lijm. Het programma bestaat uit zes bijeenkomsten van een uur.

Na afloop van het programma wordt met de ouders de ervaringen met het creatieve spel nabesproken.

Onderdelen van dit programma zijn:

- Dozen stapelen, kleuren toveren, kranten scheuren, iedere week een ander materiaal om te verkennen.
- Ouders doen mee met hun kind: samen plezier hebben!
- Observeren, stimuleren, complimenten geven, helpt de ontwikkeling van het jonge kind te bevorderen

Bereik Kunstklas Jonge kind en ouders

	uren	deelnemers	kunstenaar
Kunstklas K. Beatrix Jonge kind en ouders	5	16	Els Pak
Kunstklas K. Beatrix Jonge kind en ouders	5	16	Els Pak
Kunstklas K. Beatrix Jonge kind en ouders	5	16	Els Pak

Kunstklas P. Kruger Jonge kind en Ouders	6	40	Ellen Rodenberg Els Pak
Kunstklas P. Kruger Jonge kind en ouders	12	32	Ellen Rodenberg Els Pak
Kunstklas Buutplaats Jonge kind en ouders	5	12	Natascha van Nooijen Kooij
Kunstklas Voorsprong Van Dam Jonge kind en ouders	6	16	Els Pak
Kunstklas Voorsprong Van Dam Jonge kind en ouders	6	16	Ellen Rodenberg
Kunstklas Voorsprong Ruijsdaal Jonge kind en ouders	6	16	Natascha van Nooijen Kooij
Kunstklas Voorsprong Ruijsdaal Jonge kind en ouders	6	16	Natascha van Nooijen Kooij
Kunstklas Voorsprong Ruijsdaal Jonge kind en ouders	6	16	Natascha van Nooijen Kooij
Kunstklas Voorsprong Ruijsdaal Jonge kind en ouders	6	16	Natascha van Nooijen Kooij
Kunstklas Voorsprong Van Dam Jonge kind en ouders	6	16	Els Pak
Kunstklas Voorsprong Van Dam Jonge kind en ouders	6	16	Els Pak
Kunstklas Voorsprong Ruijsdaal Jonge kind en ouders	6	16	Ellen Rodenberg
Kunstklas Voorsprong Van Dam Jonge kind en ouders	6	16	Ellen Rodenberg
Kunstklas Al Qoeba Jonge kind en ouders	5	8	Ellen Rodenberg
Kunstklas Al Qoeba Jonge kind en ouders	5	14	Ellen Rodenberg
Totaal lessen	108		
Totaal unieke jonge kind en ouder	314		
Totaal deelnemerscontacturen	33.912	(uren x jonge kind/ouder)	

1.5 Schoolprojecten

Voor de Vakantie- en Zomerschool van de Paul Kruger heeft Art-S-Cool de ruimte gekregen om (multi-disciplinaire-) kunstprojecten te initiëren. De Paul Krugerschool heeft veel nieuwkomers (NT2-leerlingen) uit diverse landen en vindt het belangrijk dat kinderen zich ook via de kunsten kunnen uiten.

Voor onze kunstprojecten stond een thema centraal. We hebben twee keer positieve ervaringen opgedaan met stagiaires van een kunstonderwijsopleiding.

Schoolproject Welkom Thuis

Dit project is ontwikkeld door Anne Marije Middag, student Willem de Kooning lerarenopleiding. Onder begeleiding van Leontine Lieffering van Art S Cool heeft dit project in de voorjaarsvakantie plaatsgevonden.

Uit de informatiebrief van Anne Marije voor leerlingen van de Paul Krugerschool:

“Je woont in Nederland en je wil je graag thuisvoelen. Wanneer je met verschillende culturen in de klas zit is elkaar accepteren heel belangrijk. Als je meer van elkaars achtergrond weet kun je elkaar beter begrijpen en helpen als dat nodig is. Welk voorwerp of foto verteld jouw geschiedenis? Het gaat om jouw bijzondere verhaal en niet om de kostbaarheid van je voorwerp. Welk voorwerp zegt iets over jouw identiteiten zou je nooit kunnen missen? Welk voorwerp geeft jou het thuisgevoel? We gaan met elkaar kijken naar de verschillende voorwerpen en iedereen vertelt waarom zijn of haar object zo bijzonder is.

Het thuisgevoel kan soms in de kleinste dingen zitten. Samen met kunstenares Anne Marije Middag gaan jullie je objecten en verhalen samenvoegen in een kunstwerk en creëren jullie een gezamenlijk

thuisgevoel. Aan het einde van de dag zal de tentoonstelling van jullie werk geopend worden voor familie, vrienden en kennissen. Neem je pantoffels of dikke sokken mee.

Schoolproject 'This is not reality'

Het door Art-S-Cool bedacht multidisciplinair cultuurproject 'This is not reality' (Zie jij wat ik zie?) heeft twee weken gedurende de Zomerschool plaatsgevonden.

Net als in 2013 was de start van de Zomerschool een sprookje, vertelt door verhalenverteller Marjan Schoenmaker. Het Chinese sprookje 'De parel die straalt in de nacht' stond als inspiratie centraal voor dit project. In de twee weken die volgden, bouwden de kinderen paleizen, maakten watertekeningen, hoofdtooien, kostuums en instrumenten. De andere kunstdisciplines dans, muziek, papier maken, percussie werden door de LKP-docenten van de school gegeven. Op de laatste dag was een gezamenlijk eindpresentatie voor ouders waarin het thema 'This is not reality' vanuit de verschillende kunstvormen werd verteld.

Bereik schoolprojecten

	uren	kinderen	kunstenaar
Project Thuisgevoel	7	15	Anne Marije Middag, Leontine Lieffering
Project This is not reality	30	40	Leontine Lieffering, Ellen Rodenberg, Marjan Schoenmaker
Totaal uren	37		
Totaal unieke kinderen	55		
Totaal bezoekers presentatie	60		
Totaal deelnemerscontacten	2035	(uren x kinderen)	

1.6 Masterclass Jong Talent

De Stichting Masterclass Jong Talent heeft subsidie om gedurende 1,5 schooljaar een pilot voor vier Leerkansenprofiel scholen op te zetten. Het doel van de stichting is om meer te doen voor het bijzonder talent dat naar voren komt in de verschillende LKP-lessen: muziek, theater, kunst en techniek. Een schooljaar lang, eenmaal per maand, komt het talent van de vier samenwerkende scholen samen op een bijzondere locatie. Art-S-Cool is voor de discipline kunst, een van de drie culturele organisaties die de talenten bezoeken. In 2014 hebben er drie masterclasses in het lesatelier van Art-S-Cool plaatsgevonden en hebben we er een in tentoonstellingsruimte Quartair georganiseerd. Verschillende kunstenaars gaven een masterclass vanuit de eigen beeldende discipline of kunstthema. Er is grafiek gemaakt waarbij druktechnieken aan de orde kwamen, ruimtes in het Art-S-Cool gebouw getransformeerd tot nieuwe (on)mogelijkheden en Afrikaanse maskers gemaakt in klei.

Bereik Masterclass Jong Talent

	uren	kinderen	kunstenaar	discipline
Masterclass Jong Talent, De Regenboog	2	17	Paul Bruijninx	Grafiek
Masterclass Jong Talent, De Regenboog	2	17	Jessy Rahman	Erfgoed cult. diversiteit
Masterclass Jong Talent, De Regenboog	2	15	Angelique Josten	Ruimtelijk vormgever
Masterclass Jong Talent, Jan Ligthartschool	2	15	Rene Jansen	Ruimtelijk vormgever
Totaal uren masterclass	8			
Totaal unieke kinderen	64			
Totaal deelnemerscontacten	512	(uren x kinderen)		

1.7 Overige schoolactiviteiten

Art-S-Cool heeft in 2014 diverse workshops aan ouders, kinderen, leerkrachten en schoolteams gegeven.

Bereik overig Kunstonderwijs

	uren	deelnemers	kunstenaar
workshop groep 6	1,5	16	Ellen Rodenberg
Workshop groep 6, 7, 8	1,5	80	Paul Bruijninx, Angelique Josten
Workshop NT2 volwassenen	1	15	Laura van Eeden
Workshop Ouders	1,5	45	Paul B., Alfred Beekenkamp, Gerjanne van Zuilen
Workshop groep 4	1,5	15	Paul Bruijninx
Workshop groep 6	1,5	10	Angelique Josten
ouders voorlichtingsbijeenkomst	2	20	Els Pak, Laura van Eeden
Studiemiddag schoolteam	2	8	Gerjanne van Zuilen
Studiemiddag schoolteam	2	30	Laura van Eeden

Totaal uren	19,5	
Totaal unieke deelnemers	239	
Totaal deelnemerscontact	4.660,5	(uren x deelnemers)

1.8 Totaal bereik kunstonderwijs 2014

Totaal aantal uren activiteiten	779,5	
Totaal aantal unieke deelnemers	1148	
Totaal aantal bezoekers tentoonstellingen	210	
Totaal aantal deelnemerscontacten	894.866	(uren x deelnemers)

II. Participatie in de wijk

2.1 Tentoonstelling en fotoboek "Later als ik groot ben"

Tijdens het Schilderswijkfestival september 2013, werd het grootste Kinderkunstwerk van Den Haag gemaakt "Later als ik groot ben". 99 kinderen schilderden zichzelf levensgroot in hun toekomstbeeld, als voetballer, koorddanseres, zanger, dokter, juffrouw, koning...

De zelfportretten zijn twee weken lang geëxposeerd in tentoonstellingsruimte GEMAK, mede dankzij financiële steun van de gemeente Den Haag en sponsors van de crowdfundingssite 'Voor de Kunst'. Er is een video gepresenteerd met interviews van de deelnemende kinderen over hun toekomstig beroep. Deze is op Youtube nog te bekijken.

De 99 deelnemende jonge kunstenaars ontvingen voor de opening een persoonlijke uitnodiging en werden met twee VIP-bussen uit de Schilderswijk en Transvaal opgehaald. Onder grote belangstelling van ouders, leerkrachten en genodigden, opende wethouder Van Engelshoven deze bijzondere tentoonstelling.

Jordy Meyster en cameraman Bas Koeleman heeft voor stichting Haagse Dingen een geweldig filmverslag gemaakt met daarin onder meer een interview met de wethouder en de deelnemende jonge kunstenaars. Deze is op Youtube te zien.

Gedurende de twee weken van de tentoonstelling, organiseerde Art-S-Cool acht workshops in GEMAK. Kinderen (5-12 jaar) van basisscholen Van Ostade, Paul Kruger, Zuidwal, Buutplaats en Onze Wereld uit de Schilderswijk en Transvaal werden opgehaald om de toekomstschilderingen te bekijken, te bediscussiëren en daarna zelf aan de slag te gaan met kostuums maken voor hun toekomstig beroep.

Hiervoor hadden de kunstenaars van Art-S-Cool ongebruikelijke materialen meegenomen, waardoor de creativiteit werd gestimuleerd om oplossingen te zoeken.

Parallel aan de tentoonstelling waren ook Art-S-Cool-kunstenaars Paul Bruijninx en Laura van Eeden door de directeur van GEMAK uitgenodigd om te exposeren met eigen werk.

Als afsluiting van de tentoonstelling Later als ik groot ben, organiseerde GEMAK een studium generale over de vraag of kunst te leren is. Onder meer kunstenaars Paul Bruijninx en Laura van Eeden hebben hierover een presentatie gegeven. Ook de waarnemend directeur van CultuurSchakel, Everard Warffemius vertelde over het belang van kunstparticipatie voor jong en oud.

Er zijn verschillende berichten in de pers verschenen, waarvan een artikel met foto in het landelijke dagblad Trouw.

Voor de sponsors van de tentoonstelling, maakte Willem Giezeman een catalogus met alle 99 kunstwerken erin. Dit boek is zo bijzonder geworden, dat de Gemeente Den Haag heeft gezorgd dat alle 99 deelnemers een exemplaar mocht ontvangen. Stadsdeeldirecteur Marc Prins schreef er een prachtige brief bij en heeft de eerste exemplaren persoonlijk overhandigd aan de deelnemende kinderen van de Paul Krugerschool.

Bereik tentoonstelling

	uren	participanten	kunstenaars
Groep 2 Buutplaats	1,5	12	Gerjanne van Zuilen, Angelique Josten
Groep 2 Buutplaats	1,5	16	Gerjanne van Zuilen, Leontine Lieffering
Groep 7/8 Van ostade	1,5	10	Alfred Beekenkamp, Angelique Josten
Groep 5/6 Van Ostade	1,5	10	Paul Bruijninckx, Leontine Lieffering
Groep 5 Onze Wereld	1,5	10	Melissa Cruz, Paul Bruijninckx
Groep 4/5/6 Zuidwal	1,5	10	Angelique Josten, Paul Bruijninckx
Groep 6 Paul Krugerschool	1,5	16	Ellen Rodenberg, Maarten Scheepers

Totaal aantal uren	105
Totaal unieke participanten	84
Totaal deelnemerscontacturen	882

Presentatie/tentoonstelling	Bezoekers	
Opening Later als ik groot ben	150	
Bezoekers tentoonstelling	200	
Afsluitend symposium	30	Paul Bruijninckx, Laura van Eeden
Fotoboek	99	
Overhandiging fotoboek	50	

Totaal unieke bezoekers	379
--------------------------------	------------

Pers	publiciteitsbereik
Video Haagse Dingen	300
Trouw*	90.000
Schilderswijkkrant	15.000
Linda.nl*	97000

Totaal publiciteitsbereik	202.000
----------------------------------	----------------

* Informatie website pers

2.2 Verbeter de Wereld... begin bij je Wijk

Dit project is ontwikkeld door student Arinda Vroling van de Masteropleiding Cultuuronderwijs. Met ondersteuning van Jeugdvakantieloket en de Gemeente Den Haag, kon dit bijzondere project “Verbeter de wereld...begin bij je wijk” in de Pinkstervakantie plaatsvinden. Hiervoor mochten we de locatie in en rondom de Paul Krugerschool gebruiken.

Uit het verslag van Arinda Vrolings:

“Kunstenaars Paul Bruijninx en Angelique Josten van Art-S-Cool vroegen de kinderen eens kritisch naar hun wijk Transvaal te kijken op mogelijke verbeterpunten, en creatieve oplossingen te bedenken. Er is gewandeld door de wijk, het een en ander opgemeten en gefotografeerd om uiteindelijk te inventariseren wat volgens de kinderen aangepakt moet worden. Enkele verbeterpunten uit deze inventarisatie zijn: Het saaie, grijze plein bij Schalk Burgerstraat/Kaapstraat, en de gevaarlijke oversteek Kempstraat wanneer de kinderen van school naar de speelplek in wijkpark Transvaal willen.”

Vervolgens bedachten en creëerden de kinderen met diverse materialen creatieve oplossingen. Het plein kon wel wat kleur gebruiken en de kinderen ontwierpen speeltoestellen maar ook schone toiletten en handige hekjes om de bal op het plein te houden. Voor het veilige oversteken werden bijzondere veiligheidspakken en handige draagbare stopborden bedacht.

Aan het einde van de week werden al deze resultaten getoond en gepresenteerd aan ouders en belangstellenden. Onder hen stadsdeeldirecteur Centrum, Marc Prins, die met veel interesse naar de ideeën van de kinderen heeft gekeken en geluisterd. Er komt een vervolgspraak met de gemeente, want sommige ideeën die de kinderen hebben bedacht kunnen misschien wel echt uitgevoerd gaan worden!”

20 kinderen in de leeftijd van 7 tot 13 jaar deden enthousiast aan deze drie dagen mee. Op de afsluiting waren 30 ouders, leerkrachten en belangstellenden gekomen om de eindpresentatie en de overhandiging van het fotoboek Later als ik groot ben, bij te wonen. In de Transvaalkrant is een leuke foto en tekst over dit project geplaatst.

Bereik project

	uren	kinderen	kunstenaars
Project 'Verbeter de wereld'	18	20	Paul Bruijninx, Angelique Josten, Melissa Cruz, Arinda Vroling
Totaal deelnemerscontacturen	360	(uren x kinderen)	
Pers Transvaalnieuws		publiciteitsbereik 9000	

2.3 Verhuizingsfeestje

Een verhuizing is geen feest, behalve als je er samen een feestje van maakt. Op verzoek van de gemeente Den Haag verhuisde het lesatelier van Art-S-Cool van de begane grond naar de eerste etage. Met hulp van vrijwilligers van Al Hidayat, Fightclub 070 en Stagehuis Schilderswijk, verliep dit vlot. Na de verhuizing is dit samen met de bewoners gevierd, waarmee we de kennismaking met de buurt verdiepte. Sindsdien staan alle gebruikers van het voormalig schoolgebouw aan de Ferdinand Bolstraat, positief op de lokale kaart!

Bereik project

	deelnemers
Verhuizers	15
Bewoners	25
Totaal unieke deelnemers	40

2.4 Kinderfeest Jacob van Campenplein

Op uitnodiging van bewonersorganisatie De Paraplu, mocht Art-S-Cool deelnemen aan een prachtig kinderfeest. De vraag lag was of Art-S-Cool met de kinderen kunstwerkjes kon maken voor het nabijgelegen Verpleegtehuis De Schildershoek.

Op deze zonnige kinderfeestdag hebben 90 kinderen uit de wijk een schilderijtje gemaakt op een klein paneeltje van 10x10 cm. Het thema was ZOMER! Alle kinderen lieten hun geschilderde werkje achter voor het grote cadeau aan De Schildershoek.

De kunstenaars van Art-S-Cool hebben mooie combinaties gemaakt van de kleine schilderijtjes waardoor er vier kunstwerken ontstonden.

Wethouder onderwijs, Ingrid van Engelshoven, onthulde één van deze kunstwerken onder grote belangstelling op basisschool Het Startpunt, en de andere drie in verpleegtehuis De Schildershoek.

De leerlingenraad van basisschool Het Startpunt assisteerte de feestelijke opening. Er heeft een leuke foto in de Schilderswijkkrant gestaan.

Bereik project

	participanten
Kinderfeest Jacob van Campenplein	90
Totaal unieke participanten	90

	bezoekers
Onthulling kunstwerk	
Startpunt	150
Schildershoek	60
Totaal unieke bezoekers	210

kunstenaars

Ellen Rodenberg, Alfred Beekenkamp,
Laura van Eeden, Maarten Scheepers

2.5 Wednesday Art-S-Cool

Met steun van de Gemeente Den Haag is onderzocht of een aanbod voor kunst buiten schooltijd ook interessant is voor de talenten in de Schilderswijk.

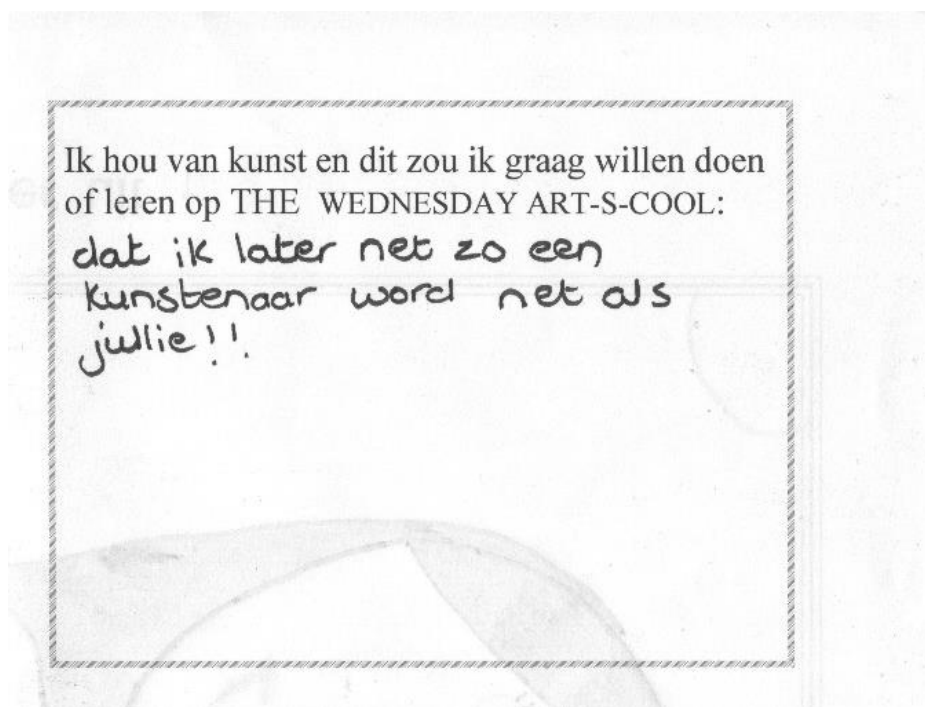
In 2014 is er een begin gemaakt met een kort buitenschoolse aanbod van vijf lessen. We hebben hiervoor samenwerking gezocht met basisschool De Buutplaats.

In overleg met de leerkrachten is een groep van 18 kinderen in de leeftijden 6-12 jaar met interesse en beeldend gevoel geselecteerd. Art-S-Cool kunstenaar Gerjanne van Zuilen heeft hen benaderd en gevraagd of ze zin hadden om mee te doen. Ze kregen informatie mee en moesten een formulier invullen en op de achterkant een zelfportret tekenen.

Vijftien ouders gaven toestemming en betaalden 3 euro voor de hele cursus. Op vijf woensdagen haalden we de kinderen om 12.00 uur van de school op. Samen liepen we naar het lesatelier van Art-S-Cool. Daar gingen we aan de slag met verf, hout, gips, papier, stof en meer. Om 14.00 uur werden de kinderen door hun ouders weer opgehaald.

De opbouw van de les was een introductie van een kunstenaar of kunstthema, bijvoorbeeld Karel Appel en daarna geïnspireerd zelf werk maken. De kinderen bepaalden zelf wat ze wilden maken en die vrijheid hebben ze fantastisch ingezet voor hun eigen keuzes, hulpvragen en oplossingen.

De kinderen lieten regelmatig tijdens de lessen hun blijdschap zien. Hun verhalen op school lokten veel ouders en kinderen met de vraag wanneer de volgende cursus plaatsvond.

Ook medewerkers van de ooievaarspas hebben een les bijgewoond en waren enthousiast over een toekomstige samenwerking met Art-S-Cool.

Na afloop van de cursus was er een presentatie waar enkele ouders en Ria Klein van de gemeente Den Haag met een collega kwamen kijken. Art-S-Cool zal een volgende keer beter rekening houden met de Ramadan. De cursus viel deels hierin en daardoor konden enkele kinderen niet alle lessen volgen.

In 2015 gaat een werkgroep van het Art-S-Cool collectief een vervolgprojectplan maken ten behoeve van buitenschoolse cursussen voor meer kinderen in de Schilderswijk.

Bereik cursus

	uren	unieke deelnemers	
Wednesday Art-S-Cool	7,5	15	Gerjanne van Zuilen, Laura van Eeden
Totaal deelnemerscontacturen	90	(uren x gemiddeld aantal deelnemers 12)	

2.6 Schilderswijk Catwalk

Op zondag 14 september vond het Schilderswijkfestival rondom het Tenniersplantsoen plaats. Art-S-Cool deed mee met een eigen project De Schilderswijk Catwalk. Onze doorlopende workshops vonden plaats in een zaal van theater De Vaillant. Naast kunstenaars van Art-S-Cool was ook modeontwerper, Layla Kuhnen aanwezig. Meer dan veertig kinderen uit de wijk deden mee en maakte uit recycle stoffen en spullen, kleding, kostuums, maskers, hoeden, tassen, brillen en meer. De kinderen hadden hele creatieve ideeën. Zo werd uit paraplustof rokken gemaakt, en van isolatiemateriaal stoere broeken.

Ieder uur konden de kinderen o.l.v. onze modeontwerpster het lopen op de catwalk oefenen. Na wat tips, waren ze klaar voor de echte catwalk met publiek!

In hun zelfontworpen kleding, liepen de kinderen als echte modellen op de coole muziek. Aan het einde van de catwalk stonden ze nog even in een pose stil, zodat de presentator kon toelichten wat voor kleding het model droeg. Bij de terugloop over de rode loper ontvingen de modellen/ontwerpers een luid applaus.

Ook op het festivalterrein is een catwalk gehouden. De cameraploeg van SchilderswijkTV heeft hier een leuke item van gemaakt. Deze is nog op Youtube te bekijken.

De kinderen die toestemming kregen van hun ouders, konden ook nog door professioneel fotograaf Henriette Guest geportretteerd worden. Deze modefoto's konden de kinderen gratis downloaden op de website van Art-S-Cool.

Omdat het thema van de Kinderboekenweek 'Feest' was, werden de vrolijke foto's van de Schilderswijk Catwalk ook nog getoond in de Centrale Bibliotheek aan het Spui. De foto expositie en de Kinderboekenweek werd feestelijk geopend door wethouder Joris Wijsmuller.

Daarna heeft de fototentoonstelling nog een maand gehangen in Bibliotheek Transvaal. Daar herkenden veel kinderen de vrienden en vriendinnen die op de foto's stonden.

Zowel op de websites van Omroep West als De Trouw en lokale websites, zijn er berichten met foto geplaatst over het bijzondere project en fototentoonstelling. Het project is financieel ondersteund door de Gemeente Den Haag en Bibliotheek Den Haag.

Bereik project

Uitvoering	participanten	kunstenaars
Project Schilderswijk Catwalk	70	collectief
Presentatie	bezoekers	
Toeschouwers catwalk	250	
Opening foto expo centrale bibliotheek	500	

Bezoekers foto expositie Centrale bibliotheek	1000
Bezoekers foto expositie bibliotheek Transvaal	1000
Totaal unieke bezoekers	2750

Pers	publiciteitsbereik
Website Trouw.nl*	30.000
Schilderswijk TV	200
Website Omroep West*	100.000
Website overige, o.a. Den Haag FM	1000
Totaal publiciteitsbereik	141.200

* Informatie website pers, online bereik dagelijkse bezoekers

2.7 Blij met jou!

In maart 2014 vonden er gemeenteverkiezingen in heel het land plaats. Groot was de ontzetting dat Wilders van de PVV publiek vond om met hem mee te scanderen dat er minder Marokkanen in Nederland moeten wonen.

In onze contacten met de kinderen uit de Schilderswijk merkten we dat ze beledigd waren en boos. Zo ontstond een Art-S-Cool initiatief om de kinderen een tegenreactie te laten geven, maar dan een positieve. *Blij met jou!* is een project dat op enkele scholen waar Art-S-Cool kunstles geeft, plaatsvond. Kinderen van De Buutplaats, Onze Wereld en Van Ostadeschool schilderde zichzelf of een klasgenoot op zijn mooist. Al die portretten zijn door Gwenda Jacobs, van grafisch bureau Since Today, op een A-0 poster gedrukt met de titel *Blij met jou!*.

De posters zijn door de kinderen door de wijk verspreid, en heeft ook een bijzondere plek gekregen in vergadercentrum 7-AM. Dagelijks worden de vergaderzalen in 7AM op de chique plek aan het Buitenhof verhuurd, met een totale capaciteit van 380 personen per dag.

Daar hingen een half jaar lang enkele ingelijste portretten en de poster. Naast onze expositie waren ook foto's te zien van stichting Het Vergeten Kind. Babette van Veen, actrice en ambassadeur Het Vergeten Kind, en Ockje Telligen, tweede kamerlid, opende de expositie in aanwezigheid van kinderen van Onze Wereld en leerkrachten van de Van Ostadeschool.

Vijftig kinderen van drie scholen hebben een portret geschilderd. De poster is 150 keer verspreid en hangt op scholen, stadhuis, buurthuizen, bibliotheken en vele bekende en onbekende plekken.

Op de opening in 7AM waren zo'n vijftig belangstellenden. In de vele vergaderzalen die 7AM verhuurt konden dagelijks de aanwezigen genieten van de portretten die daar hingen.

Ook de pers heeft er aandacht aan besteed. Zo is directeur Laura van Eeden uitgenodigd bij radiostation Den Haag FM om hierover te vertellen.

Bereik project/tentoonstelling

	Participanten	kunstenaars
Project uitvoering	50	collectief
Totaal unieke participanten	50	
Tentoonstelling	Bezoekers	
Verspreiding posters	150	
Opening Blij met jou in 7AM	50	
Vergaderbezoekers 7AM	12.000	
Totaal unieke bezoekers	12.200	

Pers	Publiciteitsbereik
Radio Den Haag FM	150.000
Website Omroep West	100.000
Totaal publiciteitsbereik	250.000

2.8 Overige participatie in en buiten de Schilderswijk

Art-S-Cool heeft in 2014 diverse opdrachten gekregen van culturele en welzijnsinstellingen.

Tijdens de kinderboekenweek heeft Art-S-Cool workshops verzorgd rondom het thema Feest. In vier Haagse bibliotheken gingen de kinderen aan de slag met prachtige feestkronen.

In de herfstvakantie, tijdens De Betovering, waren we voor het vierde jaar te vinden in diverse theaters. Onze workshops gaven een verdieping aan de jeugdvoorstellingen in de Koninklijke Schouwburg, Laaktheater, Diamanttheater en Theater De Vaillant.

Tijdens het Ouder/Kindkamp dat stichting Jeugdwerk voor bewoners uit de Schilderswijk organiseert in vakantieterrein Heino, gaf Art-S-Cool twee workshops voor ouders en kind. Tenslotte mochten we workshops verzorgen op de Open Dag van Theater Dakota, bij het 200 jarige bestaan van de Koninklijke Schouwburg en op het Haags Onderwijsfestival voor Ouders.

Bereik overige participatie

	Totaal participanten
Doorlopende workshop Koninklijke Schouwburg	60
Workshops Ouder en Kindkamp Schilderswijk/Heino	60
Doorlopende workshops Onderwijsfestival voor Ouders	80
Doorlopende workshops Theater Vaillant afsluiting seizoen	10
Workshop Kinderboekenweek bibliotheek Nieuw Waldeck	15
Workshop Kinderboekenweek bibliotheek Wateringse Veld	15
Workshop Kinderboekenweek bibliotheek Bomenbuurt	15
Workshop Kinderboekenweek bibliotheek Segbroek	20
10 x workshops De Betovering, in verschillende theaters	120
Workshops Theater Dakota	30
Totaal unieke deelnemers	425

Publiciteit vermelding Art-S-Cool (brochures, websites)

De Betovering programmablad	50.000
Kinderboekenweek Bibliotheken programma	20.000
Overige, o.a. Haags Onderwijsfestival voor Ouders	20.000
Totaal bereik publiciteit	90.000

Totaal bereik participatie 2014

Totaal aantal uren/workshops	145.5
Totaal aantal unieke participanten	869
Totaal aantal bezoekers	15.289
Totaal publiciteitsbereik	692.200

III. Totaal bereik Art-S-Cool 2014

Totaal aantal uren	925
Totaal aantal unieke deelnemers	2017
Totaal aantal deelnemerscontacturen	1.865.725 (uren x deelnemers)
Totaal aantal bezoekers	15.499
Totaal publiciteitsbereik	692.200

IV. Het jaar 2014 van het collectief Art-S-Cool

4.1 Het collectief Art-S-Cool

Het collectief van Art-S-Cool bestaat uit professionele kunstenaars/vormgevers: Alfred Beekenkamp, Paul Bruijninx, Laura van Eeden (directeur), Angelique Josten, Leontine Lieffering, Natascha van Nooijen Kooij, Els Pak, Ellen Rodenberg, Gerjanne van Zuilen, Marijke van Zuilen.

Hiernaast is er een kring van gastkunstenaars/vormgevers die projecten of gastlessen hebben gegeven: Gonul Albayrak, Melissa Cruz Garcia, Rene Jansen, Abdel el Yousfi, Layla Kuhn, Moki Last, Ingrid Mol, Pepijn van den Nieuwendijk, Jessy Rayman, Evert Rodewijk, Marjan Schoenmaker, Edjerkan Tastekin.

Er hebben drie stagiaires van kunstvakopleidingen stage gelopen: Anne-Marije Middag, Arinda Vrolijk en Lotte Verweij. En kunstenaar Angeline Dekkers heeft in enkele Kunstklassen geassisteerd.

Op de Jan van Nassaaschool en Buutplaats zijn bij de LKP-kunstlessen moeders betrokken als assistentes. Nol Breebaart en Willem Giezeman van het Stagehuis Schilderswijk hebben Art-S-Cool regelmatig vrijwillig ondersteund bij o.m. het maken van videoreportage, verhuizen, advisering. Bewoonster en secretaris van bewonersvereniging De Paraplu, Rabia El Yalte, heeft als ambassadeur deuren geopend voor Art-S-Cool bij, voor ons, onbekende instellingen uit de Schilderswijk.

In 2014 is collectief lid Maite Louisa verhuist naar Gent en is Gwenda Jacobs fulltime aan het werk voor grafisch ontwerp bureau Since Today. Het collectief is uitgebreid met kunstenaar Natascha van Nooijen Kooij.

4.2 Activiteiten collectief

Het jaar 2014 begon met de fantastische tentoonstelling 'Later als ik groot ben 'in GEMAK'.

Het collectief heeft onder leiding van projectleider Paul Bruijninx, de tentoonstelling mede voorbereid en ondersteund en de workshops rondom de tentoonstelling gegeven.

Vlak na de tentoonstelling werd Art-S-Cool door de gemeente verzocht een etage hoger te verhuizen in het pand aan de Ferdinand Bolstraat. Het inpakken van de materialen en het verhuizen van de inrichting, heeft ondanks de hulp van vrijwilligers, drie weken tijd gekost. Sinds 2011 is dit de vijfde ruimte waartoe Art-S-Cool in vier jaar tijd is verhuist.

Gedurende het jaar hebben de collectiefleden individueel kunstonderwijs gegeven en in duo's of kleine groepen. Deze samenwerking was in wisselende samenstellingen waardoor de kunstenaars elkaars kwaliteiten goed leerde kennen. Door de samenwerking met stichting Masterclass Jong Talent, heeft het collectief ervaren om vanuit het eigen kunstenaarschap een masterclass te geven. Deze ervaring wordt meegenomen in toekomstig beleid rondom talentontwikkeling.

In november bezochten we de ateliers bezocht van kunstenaarstweeling Gerjanne en Marijke van Zuilen, en van Natascha van Nooijen Kooij. Het atelierbezoek is geïnitieerd om elkaars werk beter te kennen en elkaar te ontmoeten vanuit ons kunstenaarspraktijk. Het effect is dat we elkaar voeden in kunst, - het hart van Art-S-Cool -, en ieders expertise op de diverse kunstdisciplines kunnen inzetten in Art-S-Cool.

4.3 Overleg

In 2014 heeft het collectief vijf keer op maandagavonden vergaderd, waarvan twee keer met het bestuur waarmee we ook het jaar afgesloten met een kerstborrel.

Naast ingebrachte onderwerpen vanuit het collectief en de directeur zijn de vergaderingen geconcentreerd rond de ontwikkelingen van Art-S-Cool richting een duurzame culturele partner in de wijk en in Den Haag.

Tijdens drie vergaderingen voor de zomer, is verkend hoe de huidige organisatie Art-S-Cool functioneert op gebied van communicatie, efficiency, organisatie, kwaliteit van onze kunstlessen, genereren van inkomsten. We hebben uitgesproken waar ieder trots op is, waar de onzekerheden liggen en wat de uitdagingen zijn. Met het bestuur zijn deze kwaliteiten en zorgen besproken en mogelijke oplossingen aangedragen. De aangedragen speerpunten zijn vertaald in de Business Case (september 2014) van kwartiermaker Edgar van Asselt.

De Business Case (BC) is een project dat ondersteund is door het Fonds voor Cultureel Ondernemen. Onder begeleiding van de kwartiermaker en de directeur met ondersteuning van portefeuillehouder Rob de Bruine heeft het collectief een start gemaakt vanuit de BC richting de doelstellingen 2017. Hiervoor is gekozen voor de clusters: 'professionalisering in kunsten en ondernemen', 'interne organisatie en verdienmodel' en 'aanbod en communicatie'.

Tijdens de vergaderingen na de zomerstop is de Business Case door de kwartiermaker toegelicht en de reacties meegenomen voor bijstelling. Er zijn twee werkgroepen geformeerd uit het collectief: werkgroep Wednesday Art-S-Cool (kunstparticipatie/buitenschoolse kunstonderwijs) en werkgroep Sociaal Artistieke Projecten. Deze werkgroepen zijn in januari 2015 aan de slag gegaan met het conceptualiseren van ideeën naar projectplannen en aanvragen.

Voor meer informatie is er een verslag Business Case van Edgar van Asselt.

4.4 Studiedag

Op zondag 30 november heeft er een studiedag plaatsgevonden t.b.v. het cluster 'professionalisering in kunsten en ondernemen'.

De studiedag stond in teken van visieontwikkeling. Vanuit de individuele visie van de kunstenaars, ontstond in de loop van de dag een gezamenlijke begrippenkader voor de Art-S-Cool visie.

Er vonden twee presentaties plaats over landelijke ontwikkelingen kunstonderwijs. Paul Bruijninx, collectiefid en student lerarenopleiding aan kunstacademie Willem de Kooning, hield een presentatie over Cultuur in de Spiegel (Barend van Heusden) en

Arinda Vroling, oud stagiaire van de Masteropleiding Cultuureducatie, over Authentiek kunstonderwijs (Folkert Haanstra).

Elementen van deze landelijke ontwikkelingen zijn meegenomen in de Art-S-Cool conceptvisie. Deze visie wordt in 2015 bijgescherpt.

V. Samenwerkingspartners en overleggen

5.1 Cultuuronderwijs op zijn Haags

In 2013 heeft, dankzij de matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het landelijke Fonds voor Cultuurparticipatie, de gemeente Den Haag een impuls gegeven voor het versterken van cultuuronderwijs voor 4-14 jarigen.

Onder leiding van CultuurSchakel zijn projectgroepen samengesteld voor de diverse cultuurdisciplines. De projectgroepen bestonden uit culturele instellingen en basisscholen.

Ook voor beeldend is een projectgroep samengesteld. Directeur van Art-S-Cool, Laura van Eeden, is van deze projectgroep van september 2013 tot september 2014 projectleider geweest. Samen met afgevaardigden van Stroom Den Haag, Gemeentemuseum, Nest, Heden, Haags Kinderatelier, basisscholen Paul Kruger, Boldingh en Spoorzoeker, is de basis gelegd voor het ontwikkelen van de leerlijn Beeldende Kunst, Vormgeving en Architectuur.

Vanaf september 2014 is de organisatie van de culturele Haagse leerlijn 'Cultuuronderwijs op zijn Haags' gewijzigd en zijn er werkgroepen gevormd in plaats van projectgroepen. Art-S-Cool wordt in 2015 betrokken bij het uitwerken van diverse onderdelen.

5.2 FeBo

Twee maandelijks vindt het in lesatelier van Art-S-Cool het FeBo overleg plaats.

Hierbij zijn vertegenwoordigers aanwezig van de instellingen die een ruimte huren in het voormalige schoolgebouw aan de Ferdinand Bolstraat 33.

Aan tafel zitten vertegenwoordigers van de gemeente Den Haag, Stadsdeel Centrum, beheerder Bewaakt en Bewoond, Fightclub 070, Al Hidaya, Buurtpreventieteam Zebra Welzijn en Laura van Eeden namens Art-S-Cool en de overige atelierhuurders in het pand.

De belangrijkste onderwerpen zijn het pand, de samenwerking en de buurt. De stichtingen die in het pand huizen zijn geselecteerd door de gemeente, vanuit het wijkbelang. Er zijn zorgen over dit deel van de Schilderswijk op gebied van criminaliteit en onrust. De organisaties hebben afspraken gemaakt over de rol in de buurt en weten elkaar door deze overleggen te vinden.

5.3 Bezoek

In 2014 zijn er in het lesatelier van Art-S-Cool besprekingen geweest met de gemeente Den Haag. De directeur van Stadsdeel Centrum, Marc Prins, heeft met Laura van Eeden en bestuurslid Rob de Bruine gesprek gevoerd over de rol die Art-S-Cool kan betekenen in de Schilderswijk en Transvaal.

Ook de nieuwe wethouder cultuur, Joris Wijsmuller, is samen met twee collega's bij Art-S-Cool op kennismaking geweest. Bestuurslid Everard Warffemius, collectieflid Leontine Lieffering, kwartiermaker Edgar van Asselt en directeur Laura van Eeden, spraken met de wethouder over het betrekken van diverse culturele doelgroepen in ons kunstonderwijs en – participatie en het ontwikkelen naar een duurzame culturele onderneming voor Den Haag. Naast cultuur is wethouder Wijsmuller ook verantwoordelijk voor de stedelijke inrichting en is Art-S-Cool uitgenodigd om de wenselijke huisvesting wensen te presenteren.

5.4 Samenwerkingspartners

Scholen

Al Qoeba, Buutplaats, Jan Ligthart, Jan van Nassau, Koningin Beatrix, Onze Wereld, Paul Kruger, Voorsprong, Van Ostade, Regenboog, Startpunt, Boldingh.

Wijkinstellingen

Al Hidaya, Fightclub 070, Stichting Jeugdwerk/buurthuis SamSam, Bewonersvereniging De Paraplu, Bibliotheek Transvaal, Theater De Vaillant, Stagehuis Schilderswijk, De Mussen, GoHard, Sevenlifestyle, MOC, City Mondial, kinderboerderij Schildershoeve, verpleegtehuis Schildershoeke

Culturele instellingen

Theater De Vaillant, De Betovering, Koninklijke Schouwburg, GEMAK, Stroom Den Haag, theater Dakota, Diamanttheater, Laaktheater, Haags Kinderatelier, Nest, Heden, Gemeentemuseum, Culturele Business Case, CultuurSchakel, Kinderboekenmuseum, Worldtown Music, Mauritshuis, Conceptoo31, Gentlemen Architecture, Villa Zebra, Since Today, kunstenaars in Den Haag.

Overige

Stichting Masterclass Jong Talent, Sardes, gemeente Den Haag, stadsdeel Centrum en OCW, bibliotheek Den Haag, Erwich ABC, Antana

VII. Bestuursverslag 2014 stichting Art-S-Cool

7.1 Stichting Art-S-Cool

Postadres: Valkenboskade 77, 2563 GP Den Haag
Bezoekadres: Ferdinand Bolstraat 33, 2525 XH Den Haag
Email: info@art-s-cool.nl
Telefoon: 06 83576866
Website: www.art-s-cool.nl
Fiscaalnummer: 850246532

7.2 Wie zijn we?

Wij zijn Art-s-Cool, dé Kunstschool uit de Haagse Schilderswijk. Ons atelier is gevestigd in de Ferdinand Bolstraat 33. Van daar uit zijn we actief in de wijk. Wij zijn er voor de buurt. Wij bieden aan de bewoners kunstzinnige activiteiten en ervaringen aan. Veel van wat we doen past binnen de educatieprogramma's op en rond de buurtscholen. We bieden programma's aan, voor zo ver die leiden tot tevredenheid van buurtbewoners en buurtscholen.

Wij willen uitgroeien tot een culturele onderneming, die voldoende inkomsten verwerft om onze uitgaven te dekken. Dat zijn de kosten, nodig om te kunnen blijven bestaan. De strategie om daar te komen sluit aan op waar we nu al mee bezig zijn. Zij geeft die activiteiten focus.

Per 31 december 2014 telde Art-S-Cool tien kunstenaars, die alleen of met elkaar programma's en projecten uitvoeren in verband met educatie en participatie in de cultuur- en kunst sector.

Art-S-Cool is een stichting, opgericht 25 januari 2011.

Per 31 december 2014 bestond het bestuur uit:

Everard Warffemius, voorzitter;

Rob de Bruïne, secretaris;

Amit Akbar, penningmeester;

Ergün Erkoçu, lid.

De dagelijkse leiding wordt verzorgd door de directeur, Laura van Eeden.

De directeur en de leden van het collectief hebben een arbeidsrechtelijke status van ZZP. Het bestuur koopt werkzaamheden van de kunstenaars in en betaalt hen navenant.

De omzet van Art-S-Cool bedroeg per 31 december 2014 € 109.773,- Per 31 december 2013 was dat € 94.112,- Per 31 december 2012 was dat € 49.123,-.

Van de voorzitter

Trots presenteert het bestuur van Art-S-Cool de resultaten van beleidsontwikkeling en toezicht in 2014 op Kunstschool uit de Haagse Schilderswijk.

Art-S-Cool is een culturele instelling, waarin maatschappelijk geëngageerde kunstenaars inhoud geven aan kunst onderwijs in en buiten de buurtscholen, cultuurparticipatie, talentontwikkeling, kunst in de openbare ruimte en sociaal artistieke projecten.

De aanraking met cultuur zoals dat in Art-S-Cool vorm krijgt brengt een verandering bij deelnemers teweeg. Al hun zintuigen worden aangesproken, een ontwikkeling wordt in gang gezet, die de reikwijdte van de creatieve vakken sèc ver overstijgt. Dit onderwijs creëert zelfbewustzijn en kritisch denken.

Het vergroot de oplossingsgerichte vaardigheden en stimuleert samenwerken. Zoals onze directeur, Laura van Eeden zegt: “gestimuleerd door de Art-S-Cool aanpak, leren kinderen scherp en zelfbewust kijken. Ze leren kritisch en scheppend naar zich zelf te zien en naar hun omgeving; Art-S-Cool rust kinderen toe voor het leven. Daartoe ligt er een rijkdom in het Haagse voor ze open: beeldende) kunst, vormgeving en architectuur in het Haagse voor ze open”.

Het rijke aanbod, het aanstekelijke kunsttalent klimaat van de ART-S-COOL blijkt in een grote vraag te voorzien. Ook budgethouders in het basisonderwijs weten ons te vinden. Ze zoeken een adequate invulling voor onder meer de verlengde schooldag en het leerkansenprofiel. Die vinden ze bij ons. Voor goede plannen en wenkende perspectieven lijkt altijd draagvlak en geld te vinden. Dat is onze ervaring als bestuur en directie. Sinds de start van Art-S-Cool 25 januari 2011 is het aantal bereikte deelnemers en de omzet ruim driemaal verdubbeld.

Ondanks deze prestatie van formaat staat de instelling onderdruk. Het verdienmodel van kunstenaars (ook van hen die zich aan het Art-S-Cool collectief hebben verbonden) is verschaalt. Door de financieel-economische crisis zijn de beschikbare budgetten afgenomen. De schaa sprong van Art-S-Cool, het werken aan continue kwaliteitsverbetering, de bijdragen aan een culturele infrastructuur in de stad, het verduurzamen van de organisatie – al deze activiteiten vragen om extra aandacht en financiering.

Bestuur en directie zijn er in geslaagd om die aandacht te genereren en financiering naar ons toe aan te trekken voor de het verduurzamen van de organisatie. De taak waar we voor staan is dat in het komende begrotingsjaar verder te consolideren. Ik heb daar alle vertrouwen in.

Everard Warffemius
Voorzitter

7.3 Bestuursverslag

In het verslagjaar is het bestuur zeven keer bijeengewees. De eerste bespreking, op 29 april was tevens de eerste bijeenkomst van het bestuur in zijn nieuwe samenstelling. Per die datum trad Nicole Maes op als voorzitter. Zij heeft in de loop van het jaar haar functie ter beschikking gesteld en zich terug getrokken uit het bestuur. Haar motief was het aanvaarden van een bestuurlijke functie elders.

De thema's, die in het verslagjaar aan de orde zijn geweest, luiden:

1. de koers van Art-S-Cool als duurzame culturele onderneming;
2. de positie van Art-S-Cool als kunstzinnig centrum in de Haagse Schilderswijk;
3. de positie van Art-S-Cool ten opzichte van het Haagse kunst en cultuurbeleid;
4. de situatie rond huisvesting;
5. de evaluatie van de begrotingsontwikkeling;
6. de afbaklening van interne bestuurlijke verhoudingen;
7. integriteit en 'goed bestuur'.

Ad 1: De koers van Art-S-Cool als duurzame culturele onderneming.

In de loop van het voorafgaande verslagjaar 2013 was reeds duidelijk geworden dat de vraag naar de producten en diensten van Art-S-Cool groot was. Dat betrof de vraag van scholen, overige culturele instellingen in de buurt en van de beleidsbeslissers inzake het Haagse kunst en cultuurbeleid. De kunstenaars konden inhoudelijke gesproken steeds werk leveren, dat tot aanzienlijke tevredenheid leidde, blijkend bijvoorbeeld uit een overweldigende groei van opdrachten en betaalde dienstverlening in de periode 2011 – 2013; organisatorisch echter bleef Art-S-Cool achter bij deze groei. Het werk werd verricht puur op het elan van de kunstenaars. De inkomsten bestonden uit subsidie en sponsoring ad hoc. De grens daarvan was bereikt. Om te voldoen aan de vraag was er meer nodig dan eigen energie en incidentele financiering. Consolidatie was nodig, zonder het elan te verliezen. Het vorig bestuur had al in 2013 de wens uitgesproken uit te groeien tot een duurzame culturele onderneming, met een eigentijdse manier: naast gemeentelijke subsidies ok andere subsidieverstrekkers en andere financiële bronnen.

Per maart 2014 is daarom het project DCO gestart: het project Duurzame culturele onderneming. Het doel daarvan was een eigentijds verdienmodel te realiseren, kwaliteit te borgen, Art-S-Cool te verankeren in de omgeving en transparante publieke verantwoording af te leggen. Dit geschiedde op basis van een meerjarige beleidsplan 2014-2017 en een Activiteiten plan 2014-2015. De inhoudelijke kaders voor dit plan hebben bestuur en collectief gezamenlijk geformuleerd. Daartoe zijn twee inhoudelijke brainstormsessies gehouden in de periode april mei.

Voor het DCO project is een aanjaagsubsidie ontvangen van de gemeenste Den Haag. Daarmee is per september een kwartiermaker aangetrokken, de heer Edgar van Asselt, cultureel ondernemer te Den Haag.

Het project heeft een looptijd van een jaar, c.q. va maart 2014 tot en met maart 2015, met dien verstande dat de gemeente te kennen heef gegeven de eindverslaggeving pas in juli 2015 te verwachten. Daardoor kunnen verschillende projectactiviteiten tot na maart doorlopen. De wegbereider vormde samen met Laura van Eeden een projectteam, waarvan Laura de leiding op zich nam. Het bestuur wees Rob de Bruïne aan als portefeuillehouder. Hij stelde met het team de DCO Business Case op. Dit document is bedoeld als voortschrijdend planningsdocument. Sturing vindt plaats op basis van effecten en prestaties, die gegroepeerd zijn rond vijf kritieke succesfactoren. Portefeuille houder en projectteam kwamen in de periode september – december vier keer bij elkaar. De portefeuille houder heeft aan het bestuur gerapporteerd dat de voortgang naar wens verliep.

De kern van het DCO project is het bevorderen van een omslag binnen het collectief naar een meer ondernemingsgewijze manier van met de eigen professie en het eigen kunstenaarschap om te gaan, in relatie tot wensen en verwachtingen in de eigen extern omgeving. Het gaat om gedragsverandering, een kwestie van lange adem. De strategische doelstelling is om per 2017 een eigenstandige onderneming te kunnen zijn. De strategische doelstelling 2015 is om na afloop van het DCO project in staat te zijn een daartoe strekkende infrastructuur te onderhouden.

Ad 2. De positie van Art-S-Cool als kunstzinnig centrum in de Haagse Schilderswijk.

De ambitie van Art-S-Cool is uit te groeien tot dé kunstschool uit de Haagse Schilderswijk. Daartoe worden programma's binnen en buiten het verband van het georganiseerde onderwijs aangeboden rond educatie en participatie in de kunst- en cultuur sector.

In deze zomerperiode werden in de Schilderswijk spanningen waarneembaar, met raciale en, om polarisatie tegen te gaan. De initiatiefneemster daarvan, de directeur van buurthuis De Mussen benaderde haar met het verzoek om nadere samenwerking in dit verband. In het bestuur werd afgesproken dat het goed is dat Art-S-Cool zichtbaar is, maar dan wel afgeleid van de maatschappelijke inbreng van het collectief: bij te dragen aan persoonlijke en sociale ontwikkeling middels kunstbeoefening; daarvoor is een veilig en kunstzinnig-uitdagend leefklimaat gewenst. In het bestuur is vastgesteld dat Art-S-Cool vanuit deze optiek bij kan dragen aan het welbevinden van leerlingen en buurtbewoners. Verdere politieke stellingnames zullen achterwege blijven.

Ad 3. De positie van Art-S-Cool ten opzichte van het Haagse kunst en cultuurbeleid.

Met ambtelijk Den Haag zijn in 2014 goede betrekkingen onderhouden. Art-S-Cool is een geziens gesprekspartner, gezien de directe en vaak informele contacten met de afdeling cultuur en het bestuur van Stadsdeel Centrum. De directeur van het Stadsdeel kwam op kenningsmakingsbezoek, met diverse ambtelijke vertegenwoordigers is rechtstreeks gesproken over de mogelijkheden van materiële ondersteuning vanuit het Stadsdeel tot aan het moment van invoering van het Kunstenplan 2017.

Tot september was Laura van Eeden betrokken bij de uitvoering van het gemeentelijk plan 'Cultuuronderwijs op zijn Haags'. Dit deed zij in de functie van coördinator van de leerlijn beeldende vakken. Per september is het beleidskader van dit plan gewijzigd. Als gevolg daarvan heeft de uitvoeringsorganisatie van dit plan, de stichting 'Cultuurschakel', de functie toegekend aan een representant uit de museumwereld. De leerlijndeskundige van het project zegde toe bij de verdere ontwikkeling van Art-S-Cool betrokken te willen zijn.

Op 9 december bracht wethouder Joris Wijsmuller een bezoek aan het atelier van Art-S-Cool, geflankeerd door een ambtelijke delegatie. Hij sprak zijn waardering uit voor de manier, waarop Art-S-Cool zich, sinds 2011, toen Art-S-Cool werd opgericht, zich van meet af heeft laten zien als een collectief, dat op eigen kracht een positie heeft weten op te bouwen in de Schilderswijk – de wethouder sprak over een positie die “van onderop” is opgebouwd – en dat in staat bleek doelgroepen te bereiken van een grote culturele diversiteit. Hij zegde toe te willen bijdragen aan een vast huisvesting voor Art-S-Cool, op zichtbare plek in de wijk; daartoe nodigde hij het collectief uit een 'programma van eisen' kenbaar te maken.

Ad 4. De situatie rond huisvesting

Over de situatie van de huisvesting is diverse malen ambtelijk contact geweest met vertegenwoordigers van Stadsdeel. De huidige huisvesting is tijdelijk. Het Stadsdeel wil betrokken zijn bij het zoeken naar mogelijkheden voor een meer permanente locatie. In de bespreking van het bestuur van 14 oktober is een acht puntenplan opgesteld inzake een strategisch huisvestingsbeleid van Art-S-Cool. Laura van Eeden legt vanuit dit kader relaties en voert zij gesprekken. Het bestuur

heeft in juni Amit Akbar aangewezen als portefeuille houder huisvesting. In die hoedanigheid heeft hij vanaf toen deelgenomen aan de gesprekken.

Ad 5. Evaluatie van de begrotingsontwikkeling.

De voortgang van de begrotingsontwikkeling wordt bijgehouden middels een driemaandelijke Business Review, die Amit Akbar, de penningmeester presenteert aan het bestuur. Het algemene beeld is een omzetstijging, in vergelijking met het voorgaande jaar, maar een achterblijvende omzetontwikkeling in relatie tot de begroting. De ratio tussen de omzet uit markt ten opzichte van subsidie ontwikkelde zich positief. In vergelijking met 2013 zijn de kosten gestegen, meer dan in de begroting was voorzien. De kosten houden echter gelijke tred met de gestegen inkomsten. Desalniettemin zijn de marges op (middel)lange termijn minimaal en derhalve blijft de financiële positie positief, maar fragiel. Afgesproken is dat de bestuurlijke structurering van de administratie zal verlopen conform het document 'Administratieve Organisatie/Interne Controle Art-S-Cool'.

Ad 6. Afbakening van interne bestuurlijke verhoudingen.

Per April 2014 trad een geheel vernieuwd bestuur aan. De oud voorzitter Ergün Erkocu gaf aan betrokken te willen blijven als bestuurslid, ook al vertoeft hij in de regel buitenslands. In de loop van het verslagjaar blijkt hij via mail berichten en anderszins steeds een zinvolle bijdrage te kunnen leveren.

De bestuurlijke relatie tussen het bestuur en Laura van Eeden als directeur werd geformaliseerd. De druk op de omzet en de stijging van kosten leidden er toe dat deze zakelijke overeenkomst met Laura als directeur, inclusief haar bezoldiging, kwetsbaar bleef. Afgesproken werd dat bij alle verdere inzet van middelen, inclusief die van DCO, steeds de afweging zal worden gemaakt hoe aan die verplichting recht kan worden gedaan.

Ad 7. Integriteit en 'goed bestuur'.

Ieder lid van het bestuur heeft onafhankelijk en kritisch kunnen bijdragen aan de besluitvorming. Er is geen sprake geweest van tegenstrijdige belangen van de leden van het bestuur van de stichting Art-S-Cool en van de directeur.

Het bestuur heeft besloten om een model van 'goed bestuur' te introduceren. Daarbij heeft het de publicatie van '*Governance Code Cultuur*' in 2014 als referentie gebruikt. In het DCO project werd de introductie van een model van 'goed bestuur' als één van de kritieke succesfactoren aangemerkt. De structurering van de bedrijfsprocessen en de administratieve organisatie als ook het ontwikkelen van bestuursreglement en directiereglement zijn in een vergevorderd stadium. Ze zullen naar verwachting in de eerste helft van 2015 worden geïmplementeerd.

VI. Colofon instellingsjaarverslag

Tekst

Laura van Eeden, instellingsverslag en Rob de Bruïne, bestuursverslag

Foto's

Maite Louisa, Laura van Eeden, Leontine Lieffering, Ellen Rodenberg, Anne Marije Middag, Angelique Josten, Henriette Guest